

Με λαμπρότητα εορτάστηκε η Αγία Ειρήνη Χρυσοβαλάντου στο Κατωχώρι Φαρσάλων

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Την Κυριακή 27 Ιουλίου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, επί τη ιερά μνήμη της οσίας μητρός ημών Ειρήνης, ηγουμένης της Μονής του «Χρυσοβαλάντου», χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού στο ομώνυμο Ιερό Μητροπολιτικό Παρεκκλήσιο Κατωχωρίου Φαρσάλων και στη συνέχεια, προέστη της λιτανείας της ιεράς εικόνας της Οσίας.

Στο πλαίσιο της ως άνω λατρευτικής συνάξεως, ο Σεβασμιώτατος απηύθυνε θεολογικό και εμπνευσμένο λόγο προς το εκκλησίασμα, αναφερόμενος στη μορφή

και το πνευματικό παράδειγμα της Οσίας Ειρήνης:

«Εμείς οι κοσμικοί λοιπόν, απόψε ήρθαμε για να τιμήσουμε μία μοναχή. Και μάλιστα όχι μόνο μοναχή, αλλά και ηγουμένη, σπουδαίας μεγάλης και ιστορικής Ιεράς Μονής έξω του πύργου της Κωνσταντινουπόλεως, επ' ονόματι των Αγίων Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ στην περιοχή της Χρυσοβαλάντους.

Ήρθαμε λοιπόν να τιμήσουμε μία μοναχή, η οποία με την εμπειρία της εν Χριστώ ζωής, με τον έμπονο αγώνα της για να κατακτήσει τη σωτηρία, βιώνει την απλότητα της ανθρωπίνης καταστάσεως και γίνεται για μας πνευματική μητέρα· ο οδοδείκτης πνευματικός· οδηγός δηλαδή στην πορεία της χριστιανικής ζωής, της πνευματικής ζωής μέσα στην Εκκλησία.

Το πρώτο το οποίο θα πρέπει να πούμε είναι ότι, μέσα στην Εκκλησία δεν υπάρχει διαχωρισμός κοσμικών ή μοναχών, εγγάμων ή αγάμων. Όλοι είναι εικόνες Θεού, προσωπικότητες μοναδικές και ανεπανάληπτες, οι οποίες – ο καθένας από εμάς – έχουμε τον χώρο μας, τη θέση μας, μέσα στη Βασιλεία του Θεού και στη σχέση που πρέπει να έχουμε με τον Θεό και μεταξύ μας. Ανεπανάληπτα πρόσωπα και αυτό συνθέτει την παρουσία μας μέσα στον χώρο της Εκκλησίας.

Το διακύβευμα είναι αυτό το οποίο σήμερα το πρωί διαβάσαμε στο Ευαγγελικό ανάγνωσμα, που ζήτησε ο Κύριος από τους δύο τυφλούς, όταν εκείνοι αγωνιωδώς ζητούσαν να τους θεραπεύσει, να τους δώσει το φως τους. Εκείνος, θα λέγαμε, τους αντιμετώπισε με μία στωικότητα και δεν τους θεράπευε. Κι εκείνοι Τον ακολούθησαν στο σπίτι Του, στην Καπερναούμ, εκεί που έμενε ο Κύριος.

Και πλέον, εκεί, ανέπτυξε έναν διάλογο ο Χριστός με τους δύο τυφλούς, πολύ καθοριστικό, που θα πρέπει να τον βάλουμε στη σκέψη μας και στην καρδιά μας, να τον μάθουμε πολύ καλά και να δούμε πώς μπορούμε εμείς να τον πραγματοποιήσουμε.

Τους ρωτάει λοιπόν ο Κύριος και τους λέγει: «Θέλετε να γίνετε καλά;». Μια απάντηση που θα δίναμε όλοι μας, εάν βρισκόμασταν σε αυτή τη θέση, που είναι θετική.

«Πιστεύετε ότι μπορείτε να γίνετε καλά από εμένα;». Εάν πιστεύετε ότι μπορείτε να γίνετε καλά από εμένα, τότε θα θεραπευθείτε. Και πίστεψαν ότι μπορούσε ο Χριστός να τους θεραπεύσει. Και τους θεράπευσε. Τους έδωσε το φως τους.

Και αυτό το οποίο θα πρέπει εμείς να μάθουμε είναι το εξής: η δύναμις του Θεού υπάρχει· όμως, η προσέγγιση της δυνάμεως του Θεού γίνεται από εμάς με βάση την πίστη μας. Ο Θεός δεν είναι αδύναμος. Είναι δυνατός και προσφέρεται. Η προσέγγιση όμως είναι! Διότι λέμε ότι πιστεύουμε αλλά έχουμε αμφιβολίες· πρώτος σκόπελος για την πραγμάτωση του θαύματος. Έχουμε λιγοψυχίες, έχουμε ολιγοπιστίες.

Αυτό, λοιπόν, μας καταδικάζει – ή μάλλον, αν θέλετε καλύτερα – αυτοκαταδικαζόμαστε να μην μπορούμε να προσεγγίσουμε και να προσλάβουμε τη δύναμη του Θεού. Και θα πρέπει, αδελφοί, να μάθουμε όλοι μας να έχουμε έναν πνευματικό αγώνα, ώστε να έχουμε πολλή πίστη, για να έρχεται η δύναμη του Θεού στη ζωή μας.

Η Αγία Ειρήνη, τέλη του 9ου - αρχές του 10ου αιώνας, έδειξε αυτήν την πίστη στον Ιησού Χριστό· κόρη πατρικίων, επιφανών της Καππαδοκίας, έτοιμη να κάνει γάμο με τον ανερχόμενο αυτοκράτορα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, τον Βάρδα

- και αυτή όλα αυτά τα απέπεμψε. Και τα απέπεμψε - ξέρετε γιατί; Για κάτι το οποίον κανείς από εμάς ή καμία από όλους εσάς θα μπορούσε να το κάνει. Για τη Βασιλεία του Θεού. Για τη Βασιλεία του Θεού έβγαλε από πάνω της όλες αυτές τις πολύ ωραίες προκλήσεις, για να ζήσει μια ξεχωριστή ζωή και να μη γίνει αυτοκράτειρα - γιατί ο Βάρδας, όπως γνωρίζουμε όλοι, έγινε αυτοκράτορας.

Εδώ λοιπόν τώρα έχουμε την «κλήση» του Θεού, αλλά και την «κλίση» του ανθρώπου. Κλήση με ήτα και κλίση με γιώτα· που πρέπει να υπάρχουν, να συνυπάρχουν και να συνεργάζονται, για να μπορεί να υπάρξει η παρουσία του Θεού στη ζωή των ανθρώπων.

Η Αγία Ειρήνη με τη μοναχική της κουρά έγινε κι αυτή ένα μέρος του αγγελικού τάγματος των μοναχών. Αυτού του τάγματος που εξέπεμψε του τάγματος του Εωσφόρου, μετά αμέσως από τη δημιουργία του Θεού, όταν είδε ο αγγελικός κόσμος τον αστρικό κόσμο, τον οποίο ο Θεός δημιούργησε - όπως γράφεται στο βιβλίο του Ιώβ· «Ότε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἠγάλιασαν πάντες ἄγγελοί μου».

Άρα έχουμε πρεσβυτέρα κατάσταση της δημιουργίας του Θεού, που το πρώτο που δημιούργησε είναι ο αγγελικός κόσμος, ο οποίος έβλεπε την δημιουργία του Θεού και εξίστατο και δοξολογούσε τον Θεό. Και βέβαια, η αξία του και η τιμή του ήταν πολύ μεγάλη. Αν πάμε στον 8ο ψαλμό, στον 6ο στίχο, θα δούμε εκεί που λέει ο Ιερός Ψαλμωδός: «Ἐλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἁγγέλους» - μας έκανες εμάς τους ανθρώπους λίγο πιο κάτω από τους αγγέλους.

Γιατί; Για δύο λόγους: πρώτον, για τον θάνατο - γιατί σε εμάς εισήλθε μέσα στο ανθρώπινο γένος ο θάνατος, εξαιτίας της παρακοής στο θέλημα του Θεού και της πτώσεως των σχέσεων Θεού και κόσμου. Το πρώτο γεγονός είναι ο θάνατος· και το δεύτερο είναι η παχυλή ανθρώπινη κατάστασις.

Το ότι εμείς έχουμε φθαρτή κατάσταση, χωματένια κατάσταση – είμαστε φτιαγμένοι δηλαδή από σώμα, ενώ οι άγγελοι, ο αγγελικός κόσμος, δεν έχει αυτή την υφή της δημιουργίας που έχει από τον Θεό. Δεν είναι αόρατοι οι άγγελοι· δεν είναι όπως είναι ο Θεός – πανταχού παρόντες όμως κατ’ υπόδειξιν και κατ’ εντολήν του Θεού ενεργούν για τη σωτηρία των ανθρώπων. Αυτό το τάγμα λοιπόν, όπως και οι μοναχοί διαχρονικά μέσα στην Εκκλησία, προσπάθησε στη ζωή της να συμπληρώσει και η Αγία Ειρήνη.

Και είναι αυτό το οποίο ο Κύριός μας μας δίδαξε· «οἷς δέδοται». Σε αυτούς που δίνονται. Γιατί το να ξεπεράσεις τη βιολογική σου κατάσταση και να αναχθείς στην πνευματική σφαίρα, εάν δεν το κάνεις κατόπιν κλήσεως και ενδυναμώσεως από τον Θεό, τότε μάταια κοπιάζεις και αποτυγχάνεις.

Η Αγία Ειρήνη λοιπόν, έρχεται να μας επιβεβαιώσει ότι ένας πεπαιδευμένος ευγενής, από ευγενική καταγωγή και οικογένεια, πλούσια, μπορεί όλα αυτά να τα απομακρύνει από τη ζωή της, να αποστεί από αυτά και να μπει σε μία άλλη κατάσταση ζωής, που είναι η σχέση με τον Θεό και με την Εκκλησία Του. Αυτό το οποίο δηλαδή εμείς ήρθαμε απόψε, με όλες τις δυσκολίες που φέρνει ο καθένας μέσα στη ζωή του, στη σκέψη του, στις ενέργειές του, στην οικογένειά του, να ’ρθούμε εδώ και να δούμε αυτό το αυθεντικό, το αληθινό, το πραγματικό. Αυτό δεν

μπορεί να το κάνει ένας άνθρωπος χωρίς τη Χάρη του Θεού. Γιατί αυτό έκανε η Αγία Ειρήνη. Δεν έκανε κάτι άλλο.

Βέβαια, μετά από την Ανάσταση του Θεού, μετά από την Ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, θεώνεται η ανθρώπινη φύση και ο άνθρωπος ανεβαίνει πάνω από τον αγγελικό κόσμο. Και το βλέπουμε αυτό πολύ δυναμικά κατά την ώρα της Θείας Αναλήψεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Έβλεπαν Θεάνθρωπο Κύριο να ανέρχεται στους ουρανούς.

Και μάλιστα, διαβάζουμε εκεί τα πολύ ωραία και παλαιοδιαθηκικά αναγνώσματα, λέγει ότι «ἔφέροντο τὰ ἱμάτια τοῦ Κυρίου» λες και είχε πατήσει πατητήρι - μια πολύ ωραία εικόνα την οποία καταγράφει ο προφήτης Ησαΐας. Έβλεπαν οι άγγελοι τον Χριστό να ανεβαίνει στους ουρανούς με το λευκό Του ένδυμα, το οποίον ήταν, λέει, «πορφυρούν» - λες και είχε πατήσει σταφύλια και είχε λερωθεί από τον μούστο.

Για να δείξει το Πάθος Του δηλαδή· τον Σταυρικό Του θάνατο, που έχυσε το αίμα Του για τη σωτηρία του ανθρωπίνου γένους. Ανέρχεται λοιπόν το ανθρώπινο γένος πάνω από τον αγγελικό κόσμο. Γι' αυτό και βλέπουμε, και στην Παλαιά Διαθήκη αλλά κυρίως στην Καινή Διαθήκη, οι άγγελοι να υπηρετούν τους ανθρώπους. Καθ' υπόδειξιν και προτροπήν του Θεού: ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, η παρουσία του

Αρχαγγέλου Γαβριήλ στον προφήτη Ζαχαρία, τον πατέρα του Προδρόμου· οι άγγελοι κατά την ώρα της Αναστάσεως να ενημερώνουν τις γυναίκες ότι «Ἀνέστη ὁ Κύριος καὶ οὐκ ἔστιν ὧδε», δεν είναι εδώ!

Οι υπηρέτες λοιπόν και οι άγγελοι των ανθρώπων. Άρα, η ανθρώπινη φύση αποκαθίσταται μετά από τον Σταυρικό θάνατο και την ένδοξη Ανάσταση του Ιησού Χριστού και προσλαμβάνει την πριν πεπτωκυία κατάσταση, την Παραδείσια κατάσταση την οποία είχαμε μέσα στον ουρανό, μέσα στον Παράδεισο της τρυφής και της θεοκοινωνίας. Ο άνθρωπος ήταν ένθεος.

Ο άνθρωπος ήταν ένθεος - όπως λέγει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος - ήταν θεοειδής. Και αυτά τα έχασε. Και τώρα πάλι, έχουμε το Βάπτισμα. Έχουμε λοιπόν την εξ' αντικειμένου σωτηρία, αλλά το Βάπτισμα πρέπει να ενεργοποιείται. Πώς ενεργοποιείται το Βάπτισμά μας; Και γίνεται εξ' υποκειμένου πρόσληψις της χάριτος και της δυνάμεως και της δωρεάς του Θεού εις την ζωή των ανθρώπων; Με την ενεργοποίηση των χαρισμάτων. Μέσα στην εκκλησία με τα Μυστήρια δηλαδή. Και κυρίως με το Σώμα και με το Αίμα του Χριστού.

Διαβάζουμε τον βίο της Αγίας Ειρήνης. Είπε στον πατέρα της ότι θέλει να γίνει μοναχή. Βλέποντας εκείνος αυτήν την διάθεσή της, την πίστη της και τη σταθερότητά της - πολύ βασικό αυτό - επιτρέπει να μπει στο μοναστήρι. Την οδηγεί ο ίδιος στο μοναστήρι, και πλέον, από την ηλικία των 15 ετών μέχρι τα 105 έτη, που κοιμήθη εν Κυρίω, παραμένει στη Μονή. Ασκούμενη, υποτασσόμενη και προσπαθώντας να τηρεί τις εντολές του Θεού στη ζωή της, και να μπορέσει να βιώσει αυτήν τη σχέση Θεού. Και σχέση με τον Θεό σημαίνει γνωριμία με τον Θεό. Επικοινωνία. Αυτό λοιπόν η Ειρήνη το πραγματοποίησε. Γι' αυτό και έγινε, λοιπόν, έμπλεος άνθρωπος χαρίτων, χαρισμάτων και δωρεών.

Και εμείς, λοιπόν, αυτό προσπαθούμε απόψε και αύριο, τιμώντας την μνήμη της: να προσεγγίσουμε αυτό το αυθεντικό, το οποίο δίνει ο μοναχισμός και οι Άγιοι του Θεού μέσα στη ζωή της Εκκλησίας - και το μαρτυρούν αυτό με τη ζωή τους. Προσηύχετο και περιύπτατο · προσηύχετο και έκλειναν ευλαβικά τα δύο κυπαρίσσια έξω από την είσοδο του Καθολικού, του κεντρικού Ναού του μοναστηριού, θαύματα, συνομιλίες με τους Αποστόλους.... Ξέρετε, για εμάς είναι δύσκολο να τα κατανοήσουμε. Είναι δύσκολο. Όμως είναι μια πραγματικότητα, όσο δύσκολο και να το κατανοήσουμε.

Και άλλο τόσο δύσκολο είναι να το ερμηνεύσουμε. Και πολλές φορές να λέμε ότι είναι φαντασία του καθενός, πλάσμα στη φαντασία του. Είναι όμως μια πραγματικότητα της απλότητας και της καθαρότητας του χριστιανού· ο οποίος ζει τον Χριστό, ο οποίος ζει τους Αγίους και μπορεί να συνυπάρχει με τους Αγίους. Και μπορεί να συνομιλεί με τους Αγίους. Γιατί δεν είναι κάτι απόμακρο ο Άγιος από τη ζωή των ανθρώπων. Γιατί; Γιατί και εμείς είμαστε δυνάμει Άγιοι. Και εμείς είμαστε δυνάμει Άγιοι.

Σημασία έχει πώς θα τοποθετηθούμε στην κλήση μας. Πραγματικά, την κλήση του Θεού για τη σωτηρία μας. Και πώς θα τοποθετηθούμε σε αυτή την κλήση· αν θα ακούσουμε την κλήση του Θεού· αν θα την ενστερνιστούμε· αν θα αγωνιστούμε,

για να έρχεται μετά ο Θεός - σταδιακά - στην αδυναμία τη δική μας, να προσθέτει τη δική Του τη δύναμη και να συμπληρώνει αυτό το οποίο εμάς μας λείπει, για να μπορέσει να ολοκληρωθεί η σχέση Θεού και ανθρώπου και η σωτηρία.

Οδηγός λοιπόν πνευματικός στη ζωή της Εκκλησίας και στη ζωή του καθενός από εμάς και της καθεμιάς, η Αγία Ειρήνη· η οποία ασκήτεψε στη Μονή του Χρυσοβαλάντου της Κωνσταντινουπόλεως και γίνεται παράδοση, και γίνεται ήθος, και γίνεται πολίτευμα ζωής και χριστιανικής ζωής μέσα στη ζωή της Εκκλησίας. Και μας προσφέρεται - γιατί είναι δωρεά και αυτή του Θεού σε όλους εμάς - για να μας επιστηρίζει. Η πορεία μας, λοιπόν, είναι αυτή: η αυθεντική πορεία της ενώσεώς μας με τον Χριστό. Και το εύχομαι, αδελφοί μου, όλοι μας να το επιτύχουμε στη ζωή μας».

